

לתגובות הערות: שגיא 064-6868199

זמני ת"א:

פְּנִימַת הַשָּׁבֶת: 16:28

יְצִיאַת הַשָּׁבֶת: 17:29

ר"ת: 18:02

לקבלת העלון במייל-

שלחו הודעה ל:

sagif_@walla.co.il

בס"ד עלון מס' 382 4.1.2019 - כז' טבת תשע"ט

וְהוּא הַשְּׁמַעַן לְהוֹרֵי צְדִיקִים וְבוֹאֵן בְּנֵי

פְּרִשֵׁת - וְאָרָא

לא פשוט להיות פשוט - הרב אפרים שרבני שליט"א ('מחנה אפרים')

התורה הקדושה מספרת, שלאחר שבוע ימים שלא היו מים בכל מצרים, שבוע שהקב"ה מנטרל את הדבר המקודש ביותר למצרים- היאור, שהיה 'מועיין הישועות' ועמוד השדרה של מצרים, שביום בהיר אחד יצא היאור לשבוע ימים של 'פגרה' וכל מצרים נכנסה לפניקה, כמו שכותב ה'דעת זקנים': "מחי אלהיא ויתבהלון כומרייא" (רק תיגע להם באלילים שלהם וברגע אחד הם יאבדו את שיווי המשקל). ומיד מגיעה מכה חדשה, מכת צפרדע. ורש"י מסביר, שמשה רבנו לפני כל מכה היה מתריע שלושה שבועות קודם לכן, כל בוקר היה יוצא ומודיע לכל התושבים: "עוד 21 יום יגיעו לכאן גדודים של צפרדעים", וכן בוקר למחרת היה מכריז: "לכל התושבים! עוד 20 יום כל מי שהוא בן לאמא מצריה יקיפו אותו צפרדעים". ולאחר שהסתיימה הספירה לאחור,

מספרת התורה: "וַתַּעַל הַצְּפַרְדֵּי וַתִּכַּס אֶת אֶרֶץ מִצְרָיִם" - צפרדע אחת מגיחה לה מאיפה שהוא למצריים, וחז"ל מספרים, שכשהבחינו בה המצרים הם החלו להכות ולחבוט בה בכל כוחם כדי לנסות להשמידה, אך על כל חבטה שהייתה מקבלת היא הייתה משפריצה מתוך גופה נחילי נחילים של צפרדעים עד שכוסתה כל מצרים בצפרדעים.

בעל הטורים כותב, שבכל בית ובית במצרים היו גדודים של צפרדעים. ומוסיף אור החיים הקדוש וכותב, שהצפרדע הייתה רוחשת להם בתוך מערכת העיכול ואוכלת אותם מבפנים וכלשונו: "ומכה זו מבהלת את הנפש". ממש סיוט גדול.

ומיד: "וַיִּקְרָא פְּרַעַה לְמֹשֶׁה וּלְאַהֲרֹן וַיֹּאמֶר הֲעִתִּירוּ אֵלַי וַיִּסַּר הַצְּפַרְדָּעִים מִמֶּנִּי וּמִעַמִּי וְאֶשְׁלַח אֶת הָעָם וַיִּזְבְּחוּ לָהּ" - פרעה מתחנן למושה: "אני אעשה את הכל, רק תגיד לי שזה ייגמר!". משה רבינו מקבל את הפיוסים של פרעה ויוצא מארמונו כדי להתפלל לקב"ה, אך הוא מתפלל בצורה משונה: "וַיֵּצֵא מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן מֵעַם פְּרַעַה וַיִּצְעַק מֹשֶׁה אֶל ה' - משה רבינו לא עומד בפניה ומתפלל בנחת, הוא צועק אל ה', הוא מתחנן בצורה לא רגילה... למה הנחילים של משה לא מתקבלות אצל הבורא יתברך בנחת? מדוע משה צריך להתחנן כל כך?"

מסביר בספר 'צאינה וראינה' בשם ספר אמרי נועם, שמושה רבינו, כמה דקות לפני שהתפלל והיה בארמונו של פרעה, הוא דיבר קצת בלשון גאווה (לפי דרגתו כמובן, שהרי כל כולו היה ענווה), שאמר לפרעה: "הַתְּפַאֵר עָלַי לְמַתִּי אֶעֱתִיר לָךְ" – סמוך עלי, אני אטפל בזה. וכיוון שאמר בלשון שיש בה הרגש של גאווה לא רצה הקב"ה לשמוע את תפלתו עד אשר הוכרח לצעוק ולבקש.

אומר הרמב"ן, כי הגאווה נמאסת בעיני האלוקים. "גְּבַהַ עֵינַיִם וְרָחַב לֵבָב אֹתוֹ לֹא אוֹכֵל" – עם כולם אני יכול, רק איתו אני לא יכול, קשה לי איתו. שחצנות, יהירות, גבהות הלב, כמה הקב"ה רחוק ממי שיש בו את הגיגוננים האלו. ההתנשאות תקלקל לך בחברה, תקלקל לך בבית בקן המשפחתי שלך והיא גם תקלקל לך עם הקב"ה.

כותב הגאון מוילנא, לכולם הקב"ה נכנס לפניו משורת הדין, רק לא לגבה לב. לכולם הקב"ה יעשה הנחות רק לא לאדם שמתנשא.

חז"ל מספרים ששאל אלכסנדר מוקדון לחכמי הנגב מה יעשה אדם ויחיה? אמר להם אלכסנדר: "אתם אנשים חכמים, אתם לומדים כל היום ש"ס, אתם אנשים של שכל, תגידו לי איך לחיות?! אני רוצה לחיות טוב!".

הם השיבו לו: "מי שרוצה לחיות טוב, שימית את עצמו". ומפרש רש"י: "ישפיל את עצמו" – תהיה אדם פשוט, בלי אגו, תדבר 'בגובה העיניים' עם אשתך, עם העובד שלך, תהיה פשוט – עם, גם אם אתה מנכ"ל. אם אתה תהיה כזה הקב"ה יחמוד אותך, הקב"ה יחשוק אותך. "הוי אוהב את הענווה כדי שתמלא את שנותיך" – אתה לא תמות צעיר, אתה תגיע לזקנה, רק תהיה שווה לכל נפש.

דוד המלך כל החיים שלו התחנן לקב"ה על הדבר הזה: "וַתִּתֶּן-לִי מִגֹּן יִשְׁעֶךָ וַיְמַיְנֶךָ תִּסְעָדֵנִי וַעֲנֹתֶךָ תִּרְבְּנֵי" – רבוננו של עולם, אני רוצה להיות עניו, אני רוצה להיות איש פשוט, אני רוצה לחיות כמו איש פשוט ולמות כמו איש פשוט.

מספרים, שבישיבת סלבודקה היה בחור שהיה מקבל עליו את השבת שעתיים לפני לכולם, עוד שהשמש הייתה בראש כל האילנות הוא כבר היה אחרי הכל לבוש, מלובן ומזורז. וידועה מעלת מי שמקבל פני השבת ביום שישי בשעה מוקדמת, שאין לה ערוך.

באחד הימים, ניגש הסבא מסלבודקה לאותו בחור ואמר לו: "דע לך בחור צדיק, הקבלה שלך היא דבר עצום ונשגב שעושה נחת רוח גדולה בשמים, אך דע לך, שאם בשעה שאתה כבר מוכן לשבת אתה רואה את חברך שמצחצח את נעליו ונכנס להתרחץ בדקות האחרונות של הצפירה ועולה בדך מוחשבה: "איפה הוא ואיפה אני... ככה לא מקבלים שבת", אז תשמע לי, עדיף לך שתבטל את הקבלה היפה שלך, כי היא כבר לא יפה". קבלות כאלו יש הרבה לקב"ה, הוא לא צריך אותן, כי הגאווה נמאסת אצל האלוקים, הוא רוצה את הפשוטים, הוא רוצה אנשים שלא 'עושים שרירים'.

מסופר על אחד התלמידים של ר' אליהו לופיאן זצ"ל, שהתארח בביתו של הרב. בבוקר מוקדם, ראה התלמיד את הרב עומד ליד החלון וממלמל, הוא התקרב כדי לשמוע מה הרב אומר והוא שמע את הרב חוזר פעמים רבות על הפסוק: "וְלֹא תִבְיֵא תוֹעֵבָה אֶל בֵּיתְךָ". הבחור לא הבין מדוע הרב מוציא מפיו מילים כאלו, איזו תועבה יש כאן בבית? מיד הוא שאל את הרב למה הרב אומר את המילים האלו? על איזו תועבה הרב מדבר?

אמר לו הרב, אני אגיד לך, אני עוד מעט הולך לישיבה וכשאני אכנס כולם יקומו לכבודי ויעשו לי הרבה כבוד ואני מפחד מאוד שלא תחדור לי מחשבה של תועבה לתוך הלב, שאני לא אחשוב שאני באמת חשוב, כי יכול להיות אדם שזכה להיות ראש ישיבה, אדם שהגיע 'לטופ' והוא לא יודע שהוא הכי נמוך שיש. אדם יכול להחזיק אלפי תלמידים וחושב שהוא הכי קרוב לבורא יתברך והוא לא יודע שאין רחוק ממנו, לכן אני ממלמל: "ולא תביא תועבה אל ביתך" – אני לא רוצה להכניס תועבה ללב שלי, אני מתחנן לקב"ה שישאיר לי לב נקי.

ומספרים עליו שהוא תלה בכניסה של הישיבה שלט בכתב ידו, שהוא מבקש מכל התלמידים, שכשהוא נכנס שלא יקומו לו ולא יעמדו לכבודו, כי זה גורם לו עגמת נפש גדולה (איי איזה אנשים, מה מכאיב להם...) והוסיף לכתוב, שגם מה שרואים אותו מברך אנשים זה לא משום שהוא חשוב בשמים, אלא רק משום מה שאמרו חז"ל: "אל תהי ברכת הדיוט קלה בעיניך" – רק בגלל שחז"ל אמרו שגם כשהבזוי שבבזויים יברך אותך תענה אמן, רק בגלל זה אני מברך. איזה אנשים, איזה יופי, כמה זה יפה, זה ראש ישיבה, את אלו הקב"ה מבקש, אותם הקב"ה חומד!

הרב גלינסקי זצ"ל סיפר, שסיפר לו רופא שיניים, שהיה לו פציינט שהוא הרכיב לו שיניים בכל הפה ולא שילם לו. וכשהלך לבקש את כספו צעק עליו הפציינט ואמר לו לד"ר: "תצא החוצה! ושלא תדרוך אצלי יותר בבית". אמר הד"ר לרב: "אתה יודע מה הכי כואב לי? שעם השיניים שאני הרכבתי לו הוא צועק עלי" – כך אומר הרמב"ן, שהדבר הכי כואב הוא, שעם ההצלחות שהקב"ה שותל לאדם הוא מתגאה עליו. קיבלת תפקיד טוב, קידום, מנכ"ל, תישאר פשוט, תזכור שזה לא שלך, תזכור שיש הרבה אנשים שאתמול היו מנהלים והיום הם שולחים קורות חיים, זה לא שלך, תהיה יהודי פשוט, תישאר יעקב של אתמול, הקב"ה יאהב אותך, הוא ירצה אותך.

וכבר כתב רבינו בעל הדרכי משה, שסימן היה ביד השוחטים לידע אם הבהמה כשירה, או טריפה, שהיו מעבירים את ידם על גב הבהמה אם הייתה הבהמה מורידה את הראש זה היה סימן שהיא כשירה ואם הייתה נשארת זקופה עם ראש מורם בידוע שהיא טריפה. את הסימן הזה טבע הבורא יתברך בכל מקום, אפילו אצל הבהמות, גובה העיניים, זה האדם הכי כשר שיש. ה' יזכנו. שבת שלום עם ישראלו אפרים שרבי

זמן גמור ('אפריון שלמה' גיליון 200)

ברוסיה הקומוניסטית של סטאלין, כל ה'מי-ומי' היו בסיביר... אחת העבודות הקשות שם היו לחטוב עצים בקור של מינוס 40 מעלות. אחד מהפועלים שם היה מהנדס, והוא ניגש למנהל העבודה והציע בפניו רעיון: בכדי שנוכל להגביר את הקצב של חיתוך העצים... אני אייצר מסור שיוכלו לאחוז בו שני אנשים משני הצדדים, ובכך נוכל להגדיל את ההספק היומי שלנו...

אכן כך עשו, הוא ייצר מסור ששניים אוחזים בו, והעבודה רצה, והתוצאה היתה שהם סיימו לחטוב את כמות העצים הנדרשת מהם ביום, 3 שעות לפני הזמן. עברו שבועיים שלושה, והגיעה הוראה ממוסקבה שעכשיו הם צריכים להכפיל את הכמות...

כל הצוות נשבר, והם לא ידעו איפה לשים את העצמות העייפות שלהם, אך אותו מהנדס רתח, הוא ניגש למנהל העבודה וצעק שזה 'אי-צדק'... תוך כמה דקות הוא מצא את עצמו בצינוק.

בצינוק הוא פגש את ראש העיר לשעבר של מוסקבה, הם החלו לדבר ולהכיר אחד את השני, וכששאל אותו ראש העיר על מה הוא יושב בצינוק, והלה סיפר לו את כל הסיפור, הוא אמר לו: "שוטה שבעולם! אתה חושב שהם צריכים את העצים? עצים זה סתם עוד משהו... הדבר הראשון שהם צריכים זה שלא יהיה לכם זמן.

כי אם יהיה לכם זמן – אתם תתמרדו. אין דבר כזה לסיים את העבודה 3 שעות לפני הזמן, הם צריכים להעסיק אתכם עד שתצא לכם הנשמה".... אבל סטאלין הוא לא הראשון שחשב על זה...

גם פרעה, שרק שמע שבני ישראל מתחילים לחשוב על הגאולה, מיד הכביד את השיעבוד, "תִּכְבְּד הָעֶבֶדָה עַל הָאֲנָשִׁים וַיַּעֲשׂוּ בָהּ וְאֵל יִשְׁעוּ בְּדַבְרֵי שָׁקֶר" (שמות ה,ט). כך פרעה עשה אז, וכך הוא גם עושה היום... גם כיום אנו נמצאים בשיעבוד, העיקר זה שלא יהיה לך זמן...

שיטפון של תקשורת ומדיה מכל עבר, אנשים מנצלים כל רגע לגלישה ולצפייה. גם כשנמצאים עם המשפחה, כל אחד קשור לאיזה אמצעי תקשורת, וכמעט ולא חווה את המפגש האנושי... כל שנייה הוא מסתכל בחדשות, כל דקה הוא מסתכל בפייסבוק, אפילו כשזוג יוצא למסעדה, הם בכלל לא מדברים, כל אחד יושב עם הטלפון שלו... או שכן הזוג שלו לא מעניין אותו יותר מהסרטון החדש ביוטיוב, או שהם פשוט במקום לדבר, מעדיפים להתכתב בוואטסאפ...

הצעד הראשון ליציאה לחירות הוא ניתוק מהשיעבוד המתמיד לכלי התקשורת, מי שלא מסוגל להתנתק – הזמן שלו גמור! החיים שלו גמורים!!

ר' משה שפירא זצ"ל היה אומר: תגיד לי מה אתה חושב בנושא מסויים, ואני כבר אומר לך באיזה עיתון קראת את זה...

רק אדם שמנותק מהשיעבוד לתקשורת יכול לחשוב מחשבות עצמיות ועצמאיות, ורק אז אולי נוכל לשמוע את פעמי הגאולה.

זכות דברי התורה בעלון יעמדו:

בע"ה זיווג הגון: עוז בן מרים, לירון בן פנינה, אפרת בת מוזל, נועה בת יעל, קרן בת רחל.

לורע בר קיימא: מוריה בת אורנה, מורן בת רותי, קורל בת סיגל.

לפרנסה טובה: שגיא בן מרים, מורן בת רותי, לירון בן פנינה.

לרפואה שלמה: ציפורה בת מורוור, ציפורה בת מרים, אורלי בת מלכה, אייל בן שרה, שי בן רחל, יחזקאל בן אידה, רבקה בת מסעודה, אלכס בן רימה, יצחק יעקב בן יפה, אילן בן מסעודה, יוסי בן ציפורה, יוסף בן ציפורה, עזיזה בת שוליקה, שולה בת עזיזה.

לעילוי נשמת: אביגיל בת מרים ז"ל, אהרון רפאל בן רבקה ז"ל, בנימין בן סולי ז"ל, חביב בן סולי ז"ל, בתיה בת סולי ז"ל, גבריאל בן מורוור ז"ל, מיכאל בן מורוור ז"ל, רחמים בן מורוור ז"ל, יחזקאל בן יהודית ז"ל, דבורה בת טובה ז"ל, ישראל בן חנה ז"ל, דבורה בת מרים ז"ל. ארז בן חיה ז"ל, יוסף מיכאלשוילי בן רפאל ז"ל, חנה בת שמחה ז"ל, דוד אמנו בן מוזלה ז"ל, משה בן שושנה ז"ל, שרה רוסיקו מנשרוב בת תמרה ז"ל, זקלין לוי בת מסעודה ז"ל, יוסף בעדאש בן נוארה ז"ל, ירושה בת רות ז"ל, זהרה ואסתר ושמחה ומכלוף בר חנינה למשפחת בן שבת ז"ל, אברהם בן חנה וזבולון הכהן ז"ל.